नि.प्र.का. सप्तरी द.नं. २२/०४८/०४९ स.नि.हु.का.द.नं. ५/०६४/०६५

राजविराज दैनिक

वर्ष ३५ अंक १४४ २०८२ साल पुस २२ गते मंगलबार (6 Jan 2026 Tuesday) मूल्य रु. ५/-

लागु औषधको दुर्व्यसनबाट टाढा रहौं

लागूऔषध सेवनले मानिसको शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य बिग्रन्छ, धन सम्पतिको वर्वाद गर्दछ, यसको प्रयोगबाट आफू, परिवार, समाज र राष्ट्रलाई नै अपुरणिय क्षति पुग्ने हुँदा यस्ता पदार्थदेखी टाढा रहौं ।

Log in : rajbirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : निजी अस्पताल सञ्चालन ... ३ पृष्ठमा : दोस्रो राष्ट्रिय आर्थिक... ३ पृष्ठमा : भेनेजुएलामा अमेरिकी ...

धर्मका नाममा फैलाइने घृणा र विभाजन अस्वीकार्य : मुख्यमन्त्री यादव

दैनिक समाचारदाता
जनकपुर, २१ पुस ।

मधेस प्रदेशका मुख्यमन्त्री कृष्णप्रसाद यादवले धर्मका नाममा फैलाइने घृणा र विभाजन सभ्य समाजका लागि अस्वीकार्य भएको बताएका छन् ।

मुख्यमन्त्री यादवले सोमबार एक वक्तव्य जारि गर्दै यस्ता गतिविधिले समाजलाई थप कमजोर बनाउने स्पष्ट पार्दै सबै धर्मगुरु, राजनीतिक दल, युवा र सचेत नागरिकलाई संयम, संवाद र सहअस्तित्वको बाटो अपनाउन आग्रह गरे ।

प्रदेश हिन्दु मुस्लिमसहित सबै समुदायको साझा घर रहेकोले यहाँको विविधतामै एकताको शक्ति नै मधेस रहेकोमा सबै पक्षसंग शान्ति कायम राख्न अपिल समेत गरेका छन् ।

मुख्यमन्त्री यादवले एकतामा नै मधेसको वास्तविक सामर्थ्य रहेको र विभाजनले समाज तथा राज्यलाई कमजोर बनाउने भएको हुँदा बाहिरी चलखेललाई चिर्दै आपसी भाईचारा र एकता कायम राख्न सबै पक्षको त्यतीकै दायित्व रहेको बताए ।

पछिल्लो समय धनुषा र पर्सामा टिकटक भिडियोका कारण उत्पन्न धार्मिक तनाव, अफवाह र उत्तेजनाप्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको मुख्यमन्त्री यादवले हिंसाबाट कहिल्यै समाधान नहुने बताए ।

अफवाह फैलाउने र घृणात्मक गतिविधिमा संलग्नलाई कानुन बमोजिम कडा कारबाही हुने उनले चेतावनी दिए ।

प्रदेश सरकार सबै नागरिकको सुरक्षा, सम्मान र समान अधिकारप्रति पूर्ण प्रतिबद्ध रहेको जनाउँदै उनले शान्ति-सुरक्षालाई थप मजबुत बनाइने जानकारी दिए ।

समस्या संवादबाट मात्र समाधान हुने र द्वन्दबाट कहिल्यै नहुने उनले धारणा राख्दै उनले पछिल्ला क्षति र विध्वंसप्रति खेद व्यक्त गर्दै मधेस सधैँ शान्ति, सद्भाव र मानवीय मूल्यको प्रतीक बन्ने प्रतिबद्धता जनाए ।

स्रोत नखुलेको रकमसहित भारतीय महिला पक्राउ

दैनिक समाचारदाता
रौतहट, २१ पुस ।

रौतहटको सीमावर्ती भारतीय बजार बैरगनियाबाट नेपालतर्फ प्रवेश गर्दै गरेकी एक भारतीय महिलालाई स्रोत नखुलेको रकमसहित प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

गौर भन्सार अगाडि खटिएको प्रहरी चेकिङ टोलीले आइतबार दिउँसो पैदल नेपाल आउँदै गरेकी भारत बिहार राज्यको सितामढी जिल्ला बैरगनिया निवासी ४५ वर्षीया रामकली देवीलाई पक्राउ गरेको हो ।

जाँचका क्रममा प्रहरीले उनको साथबाट कुल २ लाख ५० हजार ३ सय ६० नेपाली रुपैयाँ बराबरको नगद बरामद गरेको छ । बरामद रकममा नेपाली १ हजार दरका १८० थान, ५ सय दरका १३३ थान, १ सय दरका ३७ थान र भारतीय १ सय दरको एक थान नोट रहेको छ ।

नगदको वैधानिक स्रोत खुलाउन नसकेपछि ती महिलालाई नियन्त्रणमा लिएर आवश्यक अनुसन्धान तथा कानुनी कारवाही अगाडि बढाइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटले जनाएको छ ।

वीरगञ्जको विभिन्न क्षेत्रमा निषेधाज्ञा जारी

दैनिक समाचारदाता
पर्सा, २१ पुस ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय पर्साले वीरगञ्ज महानगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा निषेधाज्ञा जारी गरेको छ ।

धार्मिक तथा सामाजिक विषयलाई लिएर उत्पन्न तनाव र सम्भावित झडपको जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै स्थानीय प्रशासनले सो निषेधाज्ञा जारि गरेको हो ।

जिल्ला सुरक्षा समितिको निर्णयअनुसार सोमबार दिउँसो १ बजेदेखि अर्को आदेश नभएसम्मका लागि संवेदनशील क्षेत्रहरूमा यो आदेश लागू गरिएको छ ।

स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ को दफा ६ (३) बमोजिम शान्ति-सुरक्षा कायम राख्न यो कदम चालिएको प्रशासनले जनाएको छ ।

निषेधाज्ञा लागू गरिएका क्षेत्रहरूमा पूर्वतर्फ बसपार्क, पश्चिमतर्फ सिर्सिया पुल, उत्तरतर्फ पावर हाउस चोक र दक्षिणतर्फ शङ्कराचार्य गेट रहेका छन् ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी भोला दाहालद्वारा जारी

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

फरार प्रतिवादी पक्राउ गरी अदालतमा दाखिला

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २१ पुस ।

सप्तरी जिल्ला अदालत राजविराजबाट विभिन्न मुद्दामा सजाय तोकिएर फरार रहेका प्रतिवादीहरुलाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीले पक्राउ गरी अदालतमा दाखिला गरेको छ ।

फैसला कार्यान्वयनको सिलसिलामा पक्राउ परेका फरार प्रतिवादीहरुलाई आइतबार सप्तरी जिल्ला अदालतमा बुझाइएको हो ।

पक्राउ पर्नेमा रुपनी गाउँपालिका वडा नं. ३ का राजु प्रसाद साह रहेका छन् । उनलाई अदालतले बहुविवाह मुद्दामा ११ महिना ५ दिन कैद र पाँच हजार रुपैयाँ जरिवाना तोकिएको थियो ।

यस्तै सोही गाउँपालिका वडा नं. २ की श्रीदेवी मण्डललाई लेनदेन मुद्दामा ५ महिना कैद र वडा नं. ६ का संजय सदालाई वन सम्बन्धी मुद्दामा १६ हजार ७२ रुपैयाँ जरिवाना तोकिएको थियो ।

त्यसैगरी तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका वडा नं. ८ का रामपुकार मण्डललाई कुटपिट तथा लुटपिट मुद्दामा ७ दिन कैद र एक हजार रुपैयाँ जरिवाना, सोही ठाउँका शिवनारायण मण्डललाई पनि सोही मुद्दामा ७ दिन कैद र एक हजार रुपैयाँ जरिवाना तथा सरस्वती देवी मण्डललाई कुटपिट तथा लुटपिट मुद्दामा ७ दिन कैद र एक हजार रुपैयाँ जरिबाना सजाय सुनाइएको थियो ।

यस्तै, शम्भुनाथ नगरपालिका वडा नं. १२ का शिवचन्द्र पण्डितलाई गाली बेइज्जती मुद्दामा एक सय रुपैयाँ जरिवाना तोकिएको थियो ।

पक्राउ परेका सबै प्रतिवादीहरूबाट जम्मा ११ महिना ३१ दिन कैद र २४ हजार एकसय ७२ रुपैयाँ जरिवाना असुलीका लागि सप्तरी जिल्ला अदालतमा दाखिला गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीका प्रहरी नायब उपरीक्षक डम्बर बहादुर पुरीले जानकारी दिए ।

ट्रकको ठक्करबाट महिलाको मृत्यु

दैनिक समाचारदाता
महोत्तरी, २१ पुस ।

महोत्तरीको बलवा नगरपालिका ११ मा सोमबार ट्रकले ठक्कर दिँदा बाटो काट्दै गरेकी एक महिलाको मृत्यु भएको छ ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता एवं प्रहरी नायब उपरीक्षक शैलेन्द्रकुमार भट्टका अनुसार बलवा ११ मा ट्रकले ठक्कर दिँदा स्थानीय ५१ वर्षीया बुधनीदेवी ठाकुरको मृत्यु भएको हो ।

लोहारपट्टी नगरपालिकाबाट रामगोपालपुर नगरपालिकातर्फ जाँदै गरेको ना ६ ख ९१५३ नम्बरको ट्रकले बाटो काट्दै गरेकी ठाकुरलाई ठक्कर दिएको हो ।

बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

आगो, हीटर र गिजरको प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाऔं।

- आगो तथा हीटर नजिकबाट नतापौं।
- कागज, कपडा जस्ता छिटो जल्ने सामाग्री आगो वा हीटरको नजिक नराखौं।
- कोठामा आगो, हीटर बाल्दा हावा ओहोरदोहोर हुने व्यवस्था मिलाऔं।
- आगो तथा हीटर बन्द गरेर मात्र सुतौं।
- बाथरुममा गिजरको प्रयोग गर्दा भेन्टिलेसन खुला राखौं।
- बालबालिका, बृद्ध वा बिरामीलाई आगो वा हीटर नजिक एक्लै नछोडौं।
- घर तथा कार्यालयमा अग्नि नियन्त्रक उपकरण राखौं।
- आगो, हीटर र बिजुलीको काम सकिनासाथ बन्द गरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सम्पादकीय

बिटौरी जग्गा समस्या समाधानमा को बाधक ?

दशकौंदेखी जटिल समस्या बनेको राजविराजस्थित बिटौरी जग्गा समस्या समाधानका लागि अहिले को बाधक भन्ने कुरा नगरवासीमा जिज्ञासाको विषय बनेको छ। नगरका बिटौरी जग्गाधनीहरु समस्या समाधान नहुँदा दशकौंदेखी पीडित बन्दै आएका छन् । नगरपालिकामा वर्षेणी रसिद काटेर आफ्नो घर जग्गाको नविकरण गर्नुको बाहेकको विकल्प छैन उनीहरुलाई । बाउबाजेको पालादेखि वसोवास गर्दै आएको उनीहरुको जग्गाको लालपूर्जा हालसम्म बन्न नसकेपछि बेघर जस्तै बनेका छन् भने व्यापारीक वा अन्य प्रयोजनका लागि बैंकबाट ऋण समेत नलिने अवस्थामा पीडितहरु पुगेका छन् ।

वर्षौंदेखी भोगचलन गर्दै आएको जग्गाको नियमित नगरपालिकामा मालपोत बुझाउँदा समेत बेघर जस्तै बनेका उनीहरु जग्गा विटौरी रसिदको आधारमा वर्षौंदेखि घर तथा पसल लगायतका संरचना निर्माण गरी भोग चलन गर्दै आएका छन् । हाल ती जग्गा अन्य कसैलाई बिक्रि समेत गर्न सक्दैनन् । यस्ता जटिल समस्या समाधानका लागि पालिकाका साथै सम्बन्धीत अन्य निकाय गम्भिर बन्न नसक्नुले जनताको मर्म नबुझ्नु जस्तै हो । तसर्थ राजविराज नगरपालिकाले यस समस्यालाई अब ढिलो नगरिकन समाधान गर्नेतर्फ गम्भिर बन्नु अति जरुरी छ ।

डा. भगवती यादव
Dr. Bhagwati Yadav
MBBS, MD Paediatrics (USC)
NMC Reg. No. : 11389
नवजात शिशु तथा बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सरोज कुमार साह
Dr. Saroj Kumar Sah
MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)
NMC Reg. No. : 13288
हाड जोर्नी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव
Dr. Jayanti Yadav
M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)
हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज
NMC Reg No. : 15312
बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली स्वास्थ्य क्लिनिक, राजविराज
Mo. No : 9842830252, 9804605569

निजी अस्पताल सञ्चालन र सरकारी नीति

लोकबहादुर टण्डन

काठमाडौं, २१ पुस (रासस) ।

नेपालमा पछिल्ला दशकहरूमा निजी क्षेत्रबाट अस्पताल सञ्चालन तीव्र रूपमा विस्तार भएको छ । सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवाको सीमित क्षमता, बढ्दो जनसङ्ख्या र स्वास्थ्यप्रतिको सचेतनाले निजी अस्पतालहरूको भूमिकालाई महत्वपूर्ण बनाएको छ ।

विसं २०४० पछिको उदारीकरण नीतिपछि निजी क्षेत्र स्वास्थ्य सेवामा प्रवेश गर्न थालेको हो । राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति २०४८ ले स्वास्थ्य क्षेत्रमा निजी लगानीलाई प्रवर्द्धन गरेपछि स्वास्थ्य क्षेत्रमा निजी सहभागिता बढेर गएको छ । शुरुमा नर्सिङ होम र साना क्लिनिकबाट सुरु भएको निजी क्षेत्रको लगानी अहिले बहुविशेषज्ञ अस्पतालसम्म पुगेको छ ।

अहिले पनि भारतका एपोलो, मेदान्तजस्ता अस्पतालमा ५१ प्रतिशत विरामी नेपालबाट गएकाहरू नै हुने गरेको तथ्याङ्क छ । थाइल्याण्ड, सिंगापुरलगायतका अन्य मुलुकहरूमा पनि उपचारका लागि जानेहरूको सङ्ख्या पनि बढिरहेको छ । शिक्षा, स्वास्थ्य र मनोरञ्जनमा बर्षेनि विदेसिने अर्बौं रुपैयाँ नेपालमै रोक्न सरकारले विशेष नीति ल्याउन आवश्यक छ । नेपाली चिकित्सकहरूले जटिलभन्दा जटिल रोगको उपचार र शल्यक्रियाहरू गर्न सक्षम छन् र त्यो सेवा दिन नेपालका निजी अस्पतालहरू तयार छन् ।

अवसरको खोजीमा विदेशमा गएका चिकित्सकहरूलाई स्वदेशमै फर्केर सेवा गर्ने वातावरण तयार गर्न सकिएमा विदेशमा उपचारार्थ जाने बिरामीको सङ्ख्या आधाभन्दा बढी घटाउन सकिन्छ । राज्यले करोडौं लगानी गरेर सरकारी अस्पतालहरूमा स्थापना गरेका उपकरणहरू राम्ररी सञ्चालनमा आउनै नपाई बिग्रने, विरामीले भरपर्दो उपचार सेवा नपाउने र राजनीतिक दबाब र प्रभावबाट सेवा चुस्तदुरुस्त नहुने समस्या रहँदै आएको छ । विरामीले घण्टौं लाइनमा बस्नुपर्ने, शय्या पाउनका लागि पनि भनसुन गराउनुपर्ने, एउटै चिकित्सकले एकैपटक धेरै विरामीको उपचार गराउनुपर्ने बाध्यता रहेकाले बिरामीहरू निजी अस्पतालमा जान बाध्य छन् ।

निजी अस्पतालहरूले आफ्नो क्षमताले भ्याएसम्म गुणस्तरीय स्वास्थ्य उपचार सेवा दिँदै आएका छन् । निजी अस्पतालहरू कम्पनी ऐन/सहकारी ऐनअन्तर्गत दर्ता भएर सञ्चालन भएका हुन्छन् । निजी स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन ऐन तथा नियमावली र स्वास्थ्य संस्था स्थापना, सञ्चालन तथा स्तर निर्धारण मापदण्ड-२०७०) ले अस्पताल सञ्चालनका विभिन्न मापदण्डहरू निर्धारण गरेको छ । अहिले प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट इजाजत अनिवार्य गरिएको छ ।

स्वास्थ्य सेवामा निजी अस्पतालको भूमिका

नेपालको स्वास्थ्य सेवामा निजी अस्पतालहरूको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको छ । सरकारी अस्पतालहरूले पनि दिन नसकेको विशेषज्ञ तथा सुपर-स्पेशालिटी सेवा निजी अस्पतालहरूले प्रदान गरेका छन् । निजी अस्पतालहरूमा आकस्मिक सेवा, मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य सेवा, शल्यक्रिया, आइसियू, एन आइसियू, डायग्नोस्टिक सेवा (सिटी, एमआरआई ल्याब) तथा विशेषज्ञ परामर्श सेवा उपलब्ध छन् ।

आधुनिक प्रविधि र उपकरणको प्रयोग गरी स्वदेशमै भरपर्दो र सुलभ स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध भएको छ । सरकारी अस्पतालमा पर्ने बिरामीको चाप घटाउन पनि निजी अस्पतालहरूको भूमिका रहेको छ । पछिल्लो समय नेपालमा स्वास्थ्य पर्यटनको सम्भावनालाई पनि बढाएको छ ।

मुलुकको आर्थिक विकासमा निजी अस्पतालहरूको योगदानलाई बिर्सन हुँदैन । आज हजारौं स्वास्थ्यकर्मी (डाक्टर, नर्स, प्राविधिक) हरूलाई स्वदेशमै रोजगारीको अवसर मिलेको छ । झण्डै दुई लाख स्वास्थ्यकर्मीहरूले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका छन् । शहरी क्षेत्रमा मात्र नभएर ग्रामीण क्षेत्रमा पनि निजी अस्पताल तथा स्वास्थ्य केन्द्रहरू सञ्चालनमा आउँदा सेवाको पहुँचको विस्तार र विकल्पको अवसर प्राप्त भएको छ । स्वास्थ्य क्षेत्रमा निजी लगानी आकर्षण बढेसँगै पूँजी पलायनको समस्या कम भएको छ ।

अस्पतालहरूबीचको प्रतिस्पर्धाले प्रविधि र सेवाको गुणस्तरमा सुधार आउनुको साथै विरामीले सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्राप्त गर्न सकेका छन् ।

सरकारी नियमन र सहकार्य

सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याएको स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम निकै प्रभावकारी रहेको छ तर यसलाई सरकारी अस्पतालहरूमा मात्रै सीमित गराउँदा आम सर्वसाधारणले लाभ पाउन सकेका छैनन् । सरकारले प्रत्येक व्यक्तिको स्वास्थ्य बीमा गरिदिएर सम्भव हुँदैन । हरे व्यक्तिले आफ्नो बीमा गराउने र जुनसुकै अस्पतालबाट पनि त्यो सेवा लिनसक्ने अवस्था सिर्जना गर्न सकिएमा सरकारलाई आर्थिक भार नपर्ने मात्र होइन, नागरिकले पनि सुलभ ढङ्गबाट सेवा पाउन सक्छन् । सरकारले निजी अस्पतालको शुल्क दर, सेवा गुणस्तर अनुगमन गर्न सक्ने भएकाले नागरिकलाई कसरी जनमुखी र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा दिन सकिन्छ भन्नेतर्फ सहकार्य हुनसक्छ । सार्वजनिक-निजी साझेदारीको अवधारणाअनुसार पनि स्वास्थ्य सेवालाई अगाडि लैजान सकिन्छ ।

सामाजिक उत्तरदायित्वको मान्यताअनुसार गरिब, असहाय वर्गका विरामीहरूलाई साधारणदेखि उच्च प्रकृतिका उपचारहरू निःशुल्क गराउने, देशका दुर्गम भेगहरूमा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरहरू सञ्चालन गर्ने सामाजिक कार्यहरूमा पनि निजी क्षेत्रका अस्पतालहरूको योगदान कम छैन । गोरखा भूकम्प, कोराना महामारी, जेन्जी आन्दोलनजस्ता ठूला घटनाहरूमा सरकारी अस्पतालहरूले दिन नसकेको स्वास्थ्य सेवा निजी अस्पतालले दिएका थिए ।

यस्ता ठूला विपद्हरूमा आफ्नो ज्यानको पनि पर्वाह नराखी निजी अस्पतालहरू घटनास्थलमै पुगी विरामीको उद्दार, औषधोपचारमा खटिएका हुन्छन् । सरकारले उपयुक्त नीतिगत व्यवस्था र सुरक्षित वातावरण तयार गर्न सकेको अवस्थामा प्रदेश र स्थानीयस्तरमा पनि निजी अस्पतालहरू विस्तार हुन सक्छन् । हाल राजधानीलगायत मुख्य सहरी क्षेत्रमै केन्द्रित रहेका निजी अस्पतालहरू विस्तारै प्रदेश र स्थानीय तहमा पनि विस्तार हुन थालेका छन् । विस्तारै डिजिटल स्वास्थ्य सेवालाई बढाउँदै स्थानीय स्तरमै गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुँच पुग्नसक्छ ।

निजी अस्पतालका समस्या

नेपालमा निजी क्षेत्रले स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी गर्दा सामना गर्नुपर्ने चुनौतीहरू बहुआयामिक छन् । नीतिगत, आर्थिक, सामाजिक र संरचनागत कारणले निजी लगानी अपेक्षित गतिमा विस्तार हुन सकेको छैन । निजी क्षेत्रले स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी गर्दा नीतिगत तथा कानूनी अनिश्चितता, कडा र जटिल नियामक प्रक्रिया, उच्च प्रारम्भिक लगानी र लागत, स्वास्थ्य बीमा प्रणालीको कमजोरी, सामाजिक दृष्टिकोण र विश्वासको सङ्कट, मानव संशाधन समस्या, राजनीतिक हस्तक्षेप र दबाबजस्ता चुनौतीहरू सामना गर्नुपरेको छ । स्वास्थ्यसम्बन्धी नीति र नियमहरू बारम्बार परिवर्तन हुनु, सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच अधिकार क्षेत्र स्पष्ट नहुनु, दीर्घकालीन लगानीमैत्री स्पष्ट नीति अभावजस्ता कारणहरूले पनि स्वास्थ्य क्षेत्रमा निजी क्षेत्रको लगानी आकर्षित गर्न समस्या भएको छ ।

दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको विदेश पलायन र विशेषज्ञ जनशक्ति सीमित रहने हुँदा निजी क्षेत्रका अस्पतालहरूले पनि मानव संशाधन समस्या भोग्नुपरेको छ । उपचार शुल्कमा स्पष्ट मापदण्ड नहुँदा लागतअनुसार शुल्क लिन नसक्ने अवस्था छैन । निजी अस्पतालहरूलाई महँगो उपचारको आरोप लाग्ने गर्दछ । स्वभावतः सरकारी अस्पतालमा राज्यले वर्षेनी अर्बौं लगानी गरी सेवा दिएको अवस्थामा निजी क्षेत्र आफैँले लगानी गर्नुपर्दा केही महङ्गो हुनुलाई स्वभाविक मान्नुपर्ने हुन्छ । सामाजिक दृष्टिकोण र विश्वासको सङ्कटका कारण निजी अस्पताललाई नाफामुखी रूपमा मात्र हेर्ने प्रवृत्ति छ । लगानीसँगै त्यसको प्रतिफलको अपेक्षा गर्नु अपराध पनि होइन तर सेवा भावबाटै लगानी गरिएको हुँदा नाफामुखी सोचको आरोप लगाउँदा अन्याय भएको छ ।

सरकारी अस्पतालहरूमा मात्र नभई निजी अस्पतालको व्यवस्थापनमा पनि राजनीतिक प्रभाव पर्ने गर्दछ । हडताल, आन्दोलन र आकस्मिक दुर्घटनाजस्ता समस्याहरूबाट पनि निजी अस्पतालहरू प्रत्यक्ष प्रभावित हुने गर्दछन् । सानो गल्तीमा ठूलो सामाजिक दबाब आउने र कहिलेकाहीँ असामान्य अवस्था पनि सिर्जना हुने हुँदा त्यसले डाक्टर र अस्पतालको सुरक्षाको प्रश्न उठ्ने गर्दछ ।

अस्पताल भवन, अत्याधुनिक उपकरण र प्रविधिमा ठूलो पूँजी आवश्यक पर्दछ । दक्ष जनशक्ति (डाक्टर, नर्स) लाई राम्रो पारिश्रमिक दिनुपर्ने तथा औषधि र मेडिकल उपकरण आयातमा उच्च लागत पर्ने हुँदा लगानी जुटाउन त्यति सहज छैन । शहर केन्द्रित चिकित्सकको सङ्ख्या बढी, भौगोलिक कठिनाई र पूर्वाधारको अभाव, ग्रामीण क्षेत्रमा बिरामी सङ्ख्या कम र खर्च बढी तथा सुरक्षाको चुनौतीका कारण दुर्गम क्षेत्रमा निजी लगानी बढ्न सकेको छैन । त्यस्तै अस्पताल दर्ता, नवीकरण र स्तर निर्धारण प्रक्रिया झन्झटिलो, बहु-निकायबाट अनुमति लिनुपर्ने अवस्था, अनुगमन प्रणाली स्पष्ट र पारदर्शी नहुनुजस्ता कडा र जटिल नियामक प्रक्रियाका कारणले पनि समस्या सिर्जना गरेको छ ।

निजी अस्पतालहरू सञ्चालनका लागि नेपाल सरकारले केही नयाँ शर्त र प्रावधानहरू ल्याएको छ । सरसर्ती हेर्दा ती राम्रा लागे पनि अव्यावहारिक र अन्ततः बिरामीलाई नै आर्थिक भार थपिने खालका छन् । निजी अस्पताल खोल्न आफ्नै भवन हुनुपर्छ भनिएको छ तर अहिले सञ्चालनमा रहेका ८५ प्रतिशतभन्दा बढी निजी अस्पतालहरू भाडाको भवनमा सञ्चालित छन् । यो प्रावधान कडाइका साथ लागू हुने हो भने ती सबै अस्पतालहरू बन्द हुन्छन् । सरकारले अहिले निजी अस्पतालहरूलाई आफ्नै भवन बनाउन छ वर्षको अवधि दिएको छ, यो समय निकै अप्रयाप्त हुन्छ किनकी अस्पतालको भवन बनाउन जग्गाको बन्दोबस्तदेखि विशेषखालको भवनको संरचना बनाउनुपर्ने हुँदा लगानी र समयको हिसाबले त्यति सहज हुँदैन ।

निजी अस्पतालहरूले उपचार शुल्क कति तोक्ने भन्ने यसले प्रयोग गर्ने अत्याधुनिक उपकरणहरू, विज्ञ जनशक्तिको सेवामा निर्भर हुन्छ । स्वदेशमै गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा पाउँदा विरामीले दुई पैसा महंगो पनि तिर्न तयार हुन्छ तर यहाँ अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा छ । पछिल्लो समय समाजमा बढेको अनुशासनहीनता र अराजकताको शिकार खासगरी निजी अस्पतालहरू बनन् परेको छ । कुनै पनि डाक्टरले बिरामीलाई बचाउनैका लागि अन्तिम समयसम्म प्रयास गरेको हुन्छ तर सबै बिरामीको रोग निको नहुनसक्छ र यसको मृत्यु भएमा आफन्तहरूले डाक्टरहरूमाथि आक्रमण गर्ने अस्पताल तोडफोड गर्ने पत्रवृत्त बढ्दै गएको छ । यसले गर्दा डाक्टर र निजी अस्पतालहरूले असुरक्षित अनुभव गरिरहेका छन् । विश्वका अन्य देशहरूमा राज्यले पूर्ण सुरक्षाको प्रत्याभूति दिएको हुन्छ । ती देशहरूमा पनि उपचार गर्दागर्दै विरामीको मृत्यु हुन्छ तर यसलाई मुद्दा बनाएर कुटपिट, तोडफोड गर्ने काम हुँदैन ।

निष्कर्ष

निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित अस्पतालहरू सरकारी अस्पतालका प्रतिस्पर्धी नभएर

बाँकी तीन पृष्ठमा

दोस्रो राष्ट्रिय आर्थिक गणना गरिँदै

काठमाडौं, २१ पुस (रासस)।

देशको समग्र आर्थिक अवस्थाको तथ्याङ्कीय माध्यमबाट यथार्थ चित्र प्राप्त गर्न सरकारले दोस्रो राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०८२ सञ्चालन गर्ने भएको छ। राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०८२ को कार्यतालिका, लोगो र नारा सार्वजनिक गर्न सोमबार आयोजित कार्यक्रममा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले आगामी वर्षको असारसम्म तथ्याङ्क सङ्कलन सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिएको जानकारी गराएको हो।

'अर्थतन्त्र मापनका लागि आर्थिक गणना' भन्ने मूल नाराका साथ जिल्लास्तरमा जिल्ला आर्थिक गणना कार्यालय स्थापना गरी २०८२ चैत १ देखि २०८३ असार मसान्तसम्म देशैभर तथ्याङ्क सङ्कलन सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिएको छ।

कार्यालयका प्रवक्ता तथा उपप्रमुख तथ्याङ्क अधिकारी ढुण्डिराज लामिछानेका अनुसार गणनाबाट प्राप्त विवरणका आधारमा आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को सुरु अवधिदेखि नै यसका नतिजाहरू क्रमशः सार्वजनिक गरिने छ। उहाँका अनुसार यो गणना मुलुकको आर्थिक नीति, योजना तथा विकास रणनीति निर्माणका लागि आधारभूत र भरपर्दो तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने महत्त्वपूर्ण कार्यका रूपमा रहेको छ।

राष्ट्रिय आर्थिक गणनाबाट उद्योग, व्यापार, व्यवसाय, सेवा क्षेत्र, सहकारी तथा निजी-सार्वजनिक संस्थाहरूको सङ्ख्या, प्रकार, लगानी, रोजगारी, उत्पादन र सेवा प्रवाहसम्बन्धी विवरण सङ्कलन गरिने मूल उद्देश्य लिइएको तथ्याङ्क अधिकारी लामिछानेको भनाइ छ।

गणनाको उद्देश्य र महत्त्वबारे प्रकाश पार्दै प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारी डा कमलप्रसाद पोखरेलले आर्थिक तथ्याङ्कको संस्थागत मजबुत आधार निर्माणमा यो गणनाले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो, "राज्यले तय गर्ने अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन आर्थिक योजना, लगानी प्रवर्द्धन र रोजगारी सिर्जनामा आवश्यक महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने र विवरण प्राप्त गर्ने अपेक्षा गरिएको छ। यो गणना देशको आर्थिक तथ्याङ्कको विश्वसनीय पद्धति विकासको आधारस्तम्भका रूपमा लिइएको छ।"

यस गणनाका आधारमा देशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनका अनुमानहरू सुदृढीकरण गर्ने, राष्ट्रिय लेखाका आधार वर्ष परिवर्तन गर्न आवश्यक तथ्याङ्क उत्पादन गर्ने र सरकारले तय गर्ने नीतिनिर्माण र योजना तर्जुमा गर्न तथा नीतिमार्फत लिएका लक्ष्यहरूको मापनमा सहयोग गर्ने अन्य उद्देश्य रहेका छन्।

सरकारले २०७५ सालमा पहिलो राष्ट्रिय आर्थिक गणना सम्पन्न गरेको थियो। उक्त तथ्याङ्कमा देशैभर नौ लाख २३ हजार ३५६ प्रतिष्ठान/व्यवसायहरू गणना गरिएका र ती प्रतिष्ठानहरूमा जम्मा ३२ लाख २८ हजार ४५७ मानिसहरू संलग्न रहेका पाइएको थियो। साथै प्रतिष्ठान/व्यवसायहरूमा करिब ३० प्रतिशत महिला व्यवस्थापक रहेका विवरणहरू सार्वजनिक भएका थिए भने उक्त गणनाले औपचारिक र अनौपचारिक प्रतिष्ठानहरूको सङ्ख्या बराबरी जस्तो रहेको देखाएको थियो।

देशको अर्थतन्त्रको आकार तय गर्ने प्रयोजनका लागि समग्र आर्थिक क्रियाकलापहरूलाई अन्तरराष्ट्रिय औद्योगिक वर्गीकरणअनुसार २१ भागमा विभाजन गरी ती क्षेत्रले अर्थतन्त्रमा पुऱ्याएको योगदान मापन हुँदै आएको छ। यस राष्ट्रिय आर्थिक गणनामा ती २१ वटा वर्गीकरणमध्ये विभिन्न १८ वटा क्षेत्रको आधारभूत विवरण सङ्कलन गरिनेछ।

गणनामा देशैभर रहेका दर्ता भएका/नभएका ठूला वा साना व्यापार/प्रतिष्ठान, रोजगारीका हिसाबले धेरै रोजगारी दिएका वा स्वरोजगार मात्रै भएका, उद्योग, कलकारखाना, व्यापार-व्यवसाय, गैरसरकारी सङ्घसंस्था, सरकारी संस्थान, सरकारी वा निजी विद्यालय, अस्पताल आदि आर्थिक क्रियाकलाप गरिरहेका एकाइमा गणना सञ्चालन गरिनेछ।

यद्यपि अन्तरराष्ट्रिय सङ्घसंस्था, कूटनीतिक नियोग, प्रशासनिक क्रियाकलाप र नियमनकारी कार्य गर्ने सरकारी कार्यालय, सुरक्षा निकायहरू, सामान्य घरायसी क्रियाकलाप गरिने कार्य र क्षेत्र भने यो गणनामा समेटिने छैन।

प्रवक्ता लामिछानेका अनुसार यस गणनामा २०८२ को फागुनसम्म गणनाको पूर्वतयारीका सम्पूर्ण कार्यहरू सम्पन्न गरी चैत १, २०८२ देखि देशैभरका ७७ जिल्ला र सात थप गरी ८४ वटा जिल्ला आर्थिक गणना कार्यालयहरू स्थापना गरिनेछ।

यसका साथै २०८३ को असार मसान्तसम्ममा सबै कार्यालयहरू बन्द गरिनेछ। गणनाका लागि मुख्य प्रश्नावली, अधिकृत पुस्तिका, गणना पुस्तिका लगायतका गणना सामग्री निर्माणको कार्यलाई सञ्चालन गरिएको छ।

बिसं २०८२ फागुन मसान्तसम्म केन्द्रस्तरमा जनशक्ति व्यवस्थापनका कार्यहरू गरिनेछ भने जिल्लामा रहने जिल्ला आर्थिक गणना कार्यालयमा स्थायी कर्मचारी र स्थलगत कार्यका लागि करारमा सुपरिवेक्षक तथा गणक खटाउने व्यवस्था गरिएको छ। आगामी चैत ३० गतेसम्म विभिन्न चरणमा गरी मुख्य प्रशिक्षक तालिम, अधिकृत तालिम र सुपरिवेक्षक तथा गणक कर्मचारीको तालिम सम्पन्न गरिनेछ। यस लगत्तै तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि २०८३ वैशाख २ देखि असार ७ गतेसम्म तालिम प्राप्त गणक तथा सुपरिवेक्षकहरू स्थलगत रूपमा खटिनेछन्।

मौसमी फ्लुका बिरामी बढ्यो

विराटनगर, २१ पुस (रासस)।

तराई क्षेत्रमा चिसो बढेसँगै टाउँको दुख्ने समस्या लिएर अस्पताल पुग्ने बिरामीको सङ्ख्या वृद्धि भएको छ। चिसो हावा, तापक्रममा आएको परिवर्तन, शरीरमा पानीको कमी, साइनसको समस्या तथा घाँटी र काँध क्षेत्रका मांसपेशी कडा हुनुजस्ता कारणले जाडो मौसममा टाउको दुखाइ बढ्ने चिकित्सकको भनाइ छ।

कोशी अस्पताल विराटनगरका वरिष्ठ फिजिसियन डा रोशन खड्का जाडो मौसमले शरीरको ताप सन्तुलन र रक्तसञ्चार प्रणालीमै प्रत्यक्ष असर पार्ने भएकाले यो समयमा टाउको दुखाइको समस्या लिएर आउने बिरामीको सङ्ख्या बढ्दै गएको बताउनुहुन्छ।

उहाँ भन्नुहुन्छ, "जाडोमा शरीरको तापक्रम घट्दा रक्तनलीहरू सङ्कुचित हुन्छन्। यसले टाउकोतर्फ जाने रक्तप्रवाहमा कमी ल्याउछ। त्यसैले धेरै मानिसले टाउको भारी भएको, च्यापिएको जस्तो भएको वा निरन्तर दुखेको अनुभव गर्छन्।" उहाँका अनुसार जाडो मौसममा देखिने टाउको दुखाइको अर्को प्रमुख कारण शरीरमा पानीको कमी (डिहाइड्रेसन) हो।

"जाडोमा तिर्खा कम लाग्छ, त्यसैले मानिसले पानी कम पिउछन्। तर शरीरलाई पानीको आवश्यकता जाडोमा पनि उत्तिकै हुन्छ। पानीको कमी हुँदा टाउको दुखाइ पहिलो सङ्केतका रूपमा देखिन सक्छ," उहाँ भन्नुहुन्छ। चिसो हावाले घाँटी र काँध क्षेत्रका मांसपेशीमा प्रत्यक्ष असर पार्ने हुँदा टाउको पछाडिबाट सुरु भएर अगाडितर्फ फैलिने दुखाइ देखिने गरेको चिकित्सकहरूको अनुभव छ। विशेषगरी मोटरसाइकल चलाउँदा घाँटी नछोप्ने, राति चिसोमा सुत्ने तथा लामो समय एउटै आसनमा बस्ने व्यक्तिमा यस्तो समस्या बढी देखिने गरेको डा खड्का बताउनुहुन्छ।"यो दुखाइ समयमै ध्यान नदिए विस्तारै दीर्घरूप लिन सक्छ," उहाँ भन्नुहुन्छ।

त्यसैगरी जाडो मौसममा नाक बन्द हुने, अनुहार भारी महसुस हुने, आँखाको वरिपरि च्यापिएको जस्तो दुख्ने तथा टाउकोको अगाडिको भाग दुख्ने समस्या जाडोमा बढ्ने गर्छ।साइनसमा सङ्क्रमण वा एलर्जी भएका व्यक्तिमा समयमै उपचार नगरे टाउको दुखाइ लामो समयसम्म रहने र कहिलेकाहीं जटिल अवस्थासमेत आउन सक्ने चिकित्सकको भनाइ छ।

यसैगरी माइग्रेनका बिरामी पनि जाडो मौसममा बढी प्रभावित हुने गरेका छन्। तापक्रमको अचानक परिवर्तन, चिसो हावा, निन्द्राको गडबडी तथा मानसिक तनावले माइग्रेन ट्रिगर गर्ने चिकित्सकहरू बताउछन्।

डा खड्का भन्नुहुन्छ, "माइग्रेन हुँदा एकातर्फ मात्र टाउको दुख्ने, बान्ता आउने, उज्यालो र आवाज सहन नसक्ने लक्षण देखिन्छ। जाडो मौसम माइग्रेनका बिरामीका लागि निकै संवेदनशील समय हो।"चिकित्सकका अनुसार जाडोमा घाम कम ताप्दा भिटामिन 'डी'को कमी हुने र यसले मांसपेशी दुखाइ, थकान तथा टाउको दुखाइलाई थप बढाउने गर्दछ। उच्च रक्तचाप भएका व्यक्ति, दीर्घरोगी, वृद्धवृद्धा तथा लामो समय मोबाइल र कम्प्युटर प्रयोग गर्नेहरू जाडो मौसममा टाउको दुखाइको उच्च जोखिममा पर्ने समूहमा पर्छन्।

डा. खड्काले सामान्य टाउको दुखाइलाई बेवास्ता नगर्न आग्रह गर्दै भन्नुहुन्छ, "बारम्बार टाउको दुख्ने, औषधि खाँदा पनि निको नहुने, दृष्टि धमिलो हुने, बान्ता आउने वा ज्वरोसँगै टाउको दुख्ने लक्षण देखिएमा ढिलो नगरी चिकित्सकको परामर्श लिनुपर्छ।"उहाँ थप्नुहुन्छ, "सही कारण पहिचान गरी समयमै उपचार गरेमा जाडो मौसममा देखिने अधिकांश टाउको दुखाइ नियन्त्रण गर्न सकिन्छ।"

टाउको दुखाइबाट बच्न चिकित्सकहरूले पर्याप्त पानी पिउने, न्यानो कपडा लगाएर घाँटी र कान छोप्ने, बिहानको घाम ताप्ने, लामो समय एउटै आसनमा नबस्ने तथा घाँटी र काँधको हल्का व्यायाम गर्ने सुझाव दिएका छन्।

जाडो मौसममा सानो लापरवाहीले स्वास्थ्य समस्या निम्त्याउन सक्ने भएकाले दैनिक जीवनशैलीमा सचेतता अपनाउन चिकित्सकहरूले आग्रह गरेका छन्।

निजी अस्पताल ...

स्वास्थ्य प्रणालीको पूरक संरचना हुन्। उचित नियमन, पारदर्शिता र सामाजिक उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्नसके निजी अस्पतालहरूले नेपालको स्वास्थ्य सेवा गुणस्तरीय, पहुँचयोग्य र दिगो बनाउन महत्वपूर्ण योगदान दिन सक्छन्। निजी क्षेत्रलाई स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी गर्न प्रेरित गर्न नीतिगत स्थिरता, सरल नियमन, बिमा प्रणाली सुदृढीकरण र सार्वजनिक-निजी सहकार्य अत्यावश्यक छ।

स्वास्थ्य क्षेत्रमा देखिएका चुनौतीहरू समाधान गर्नसके निजी लगानीले स्वास्थ्य सेवा गुणस्तर, पहुँच र आत्मनिर्भरतामा ठूलो योगदान दिन सक्छ। नेपालजस्तो विकासशील अर्थतन्त्रका लागि अहिले नै स्वास्थ्य सेवामा सरकारको पूर्ण लगानी वित्तीय साधनस्रोतको सीमितताले गर्दा सम्भव नहुने हुँदा निजी क्षेत्रलाई परिपूरकको रूपमा स्वास्थ्य सेवामा सहभागी गराउन तथा तिनको प्रभावकारी नियमन गरेर अघि बढ्न उपयुक्त देखिन्छ। स्वास्थ्य सेवामा आममानिसको पहुँच सुनिश्चित गर्न सरकारी र निजी अस्पतालहरूबीच सहकार्य हुनु आवश्यक छ। *(प्रस्तुत विचार ग्रिनसिटी अस्पतालका अध्यक्ष लोकबहादुर टण्डनसँग गरिएको कुराकानीमा आधारित)*

विश्व समाचार

भेनेजुएलामा अमेरिकी सैन्य कारबाहीमा ३२ क्युबाली अधिकारीको मृत्यु

हाभाना/भेनेजुएला, २१ पुस (रासस/एपी)।

क्युबाली सरकारले भेनेजुएलामा अमेरिकी सैन्य कारबाहीमा ३२ जना आफ्नो सेना र प्रहरी अधिकारीको मृत्यु भएको पहिलोपटक आधिकारिक रूपमा पुष्टि गरेको छ।

क्युबाली अधिकारीहरू भेनेजुएलाको सरकारको अनुरोधमा त्यहाँ सुरक्षा र सैन्य कार्यमा संलग्न थिए। क्युबाली सरकारी टेलिभिजनमार्फत जारी विज्ञप्तिमा भनिएको छ, "हाम्रा नागरिकहरूले आफ्नो जिम्मेवारी इमानदारी र वीरतापूर्वक पूरा गरे। उहाँहरू प्रत्यक्ष लडाइँ वा सुविधामा भएको बमबारीमा ज्यान गुमाए। उहाँहरूले आफ्नो कर्तव्य सम्मानपूर्वक निर्वाह गरे।"

घटनापछि क्युबाले दुइ दिनको राष्ट्रिय शोक घोषणा गरेको छ। हाभानामा सार्वजनिक कार्यक्रम र सरकारी समारोहहरू स्थगित गरिएको छ। अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले भन्नुभयो,"अर्को पक्षमा धेरै जनाको मृत्यु भयो, तर हाम्रो पक्षमा कोही मरेको छैन।" यसले अमेरिकी अभियानको सफलता र पक्षपात रहित रहनुपर्ने नीति स्पष्ट पार्ने प्रयासको सङ्केत गर्दछ।

यो अभियान भेनेजुएलामा राष्ट्रपति निकोलस मडुरोको नियन्त्रणमा रहेका स्थानहरूमा सञ्चालन गरिएको थियो, र मडुरोलाई नियन्त्रणमा लिएर अमेरिका ल्याउने उद्देश्य थियो। क्युबा र भेनेजुएला लामो समयदेखि नजिकका राजनीतिक र सैन्य सहयोगी रहेका छन्। क्युबाले भेनेजुएलामा सुरक्षा, सेना र प्रहरी अधिकारी पठाउँदै आएको छ। यस घटनाले क्युबाली सैनिकहरूको भूमिकालाई अन्तर्राष्ट्रिय ध्यानमा ल्याएको छ।

विश्लेषकहरूले यस घटनालाई अमेरिकी-क्युबा-भेनेजुएला सम्बन्धमा नयाँ तनावको सङ्केत भएको टिप्पणी गरेका छन्। आगामी दिनमा क्युबाली सरकारको प्रतिक्रिया र अमेरिकी प्रशासनको रणनीति विशेष निगरानीको विषय बन्ने अपेक्षा गरिएको छ।

युक्रेनले पुटिनको आवास लक्षित नगरेको ट्रम्पको दाबी

फ्लोरिडा, अमेरिका, २१ पुस (रासस/एपी)।

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले युक्रेनले रुसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनको आवासलाई लक्षित गरी ड्रोन आक्रमण नगरेको अमेरिकी अधिकारीहरूको निष्कर्ष रहेको बताउनुभएको छ। यसअघि क्रेमलिनले युक्रेनले पुटिनको आवास नजिक ड्रोन आक्रमण गरेको दाबी गर्नुभएको थियो।

ट्रम्पका अनुसार पुटिनको आवास नजिक कुनै घटना भएको हुन सक्छ, तर सो आवास नै लक्षित गरिएको प्रमाण अमेरिकी पक्षले फेला पारेको छैन। उहाँले आवश्यक जाँचपछि यस्तो निष्कर्षमा पुगेको बताउनुभयो।

यो आरोप युक्रेनी राष्ट्रपति भोलोदिमिर जेलेन्स्की र ट्रम्पबीच युद्ध अन्त्यका लागि प्रस्तावित २० बुँदे योजनाबारे वार्ता भएको लगत्तै आएको थियो। जेलेन्स्कीले सुरुबाटै सो आरोप अस्वीकार गर्नुभएका थिए। युरोपेली अधिकारीहरूले पनि उक्त दाबी शान्ति प्रयासलाई कमजोर पार्ने रुसी प्रयास भएको बताएका छन्।

ट्रम्पले युक्रेन युद्ध छिटो अन्त्य गर्ने प्रतिवद्धता जनाउँदै आउनुभएको छ, तर रुसी पक्षले आफ्ना मुख्य उद्देश्य पूरा नभएसम्म वार्तामा रुचि नदेखाएको सङ्केत दिएको छ।

अमेरिकी कारबाहीले भेनेजुएला सङ्कट गहिरिँदै, ईयूद्वारा संयम अपनाउन आग्रह

ब्रसेल्स, २१ पुस (रासस/सिन्ह्वा)।

युरोपेली सङ्घ (ईयू) ले भेनेजुएलामा थप तनाव नबढोस् भन्नका लागि सबै पक्षलाई 'शान्ति र संयम' अपनाउन आग्रह गरेको छ। यो अपिल संयुक्त राज्य अमेरिकाले भेनेजुएलाविरुद्ध सैन्य कारबाही गरेपछि आएको हो।

ईयूका उच्च प्रतिनिधिद्वारा जारी वक्तव्यमा अन्तर्राष्ट्रिय कानुन र संयुक्त राष्ट्रसङ्घको बडापत्र 'सबै अवस्थामा पालना हुनुपर्ने' उल्लेख गरिएको छ। साथै संयुक्त राष्ट्रसंघ सुरक्षा परिषद्का सदस्य राष्ट्रहरूमाथि ती सिद्धान्तहरूको रक्षा गर्ने विशेष जिम्मेवारी रहेको पनि वक्तव्यमा भनिएको छ।

युरोपेली बाह्य कार्य सेवा (ईईएएस) ले सार्वजनिक गरेको पाठअनुसार, हङ्गेरीबाहेक २६ ईयू सदस्य राष्ट्रहरूले उक्त वक्तव्यलाई समर्थन गरेका छन्। यसअघि शनिबार संयुक्त राज्य अमेरिकाले भेनेजुएलामाथि ठूलो स्तरको आक्रमण गरेको थियो। अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले आफ्नो 'ट्रुथ सोसल' खातामा गरेको पोस्टअनुसार, उक्त कारबाहीको क्रममा भेनेजुएलाका राष्ट्रपति निकोलस मादुरो र उनकी पत्नीलाई नियन्त्रणमा लिएर देशबाहिर लगिएको दाबी गरिएको छ।

पूर्व कर्मचारी सेवा परिषदको साधारणसभा सम्पन्न

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २१ पुस ।

पूर्व कर्मचारी सेवा परिषद नेपाल सप्तरीको बार्षिक साधारणसभा सोमबार सम्पन्न भएको छ ।

कार्यक्रमको उदघाटन गर्दै प्रमुख अतिथी सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी नरेश कुमार यादवले सेवानिवृत कर्मचारीहरुबाट वर्तमान तथा भावी पुस्ताका कर्मचारीले शिक्षा लिनु पर्नेमा जोड दिएका छन ।

लामो अनुभव बटुलेर सेवानिवृत भएका राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु अनुभवको खानी भएको भन्दै उनीहरुबाट वर्तमान तथा भावी पुस्ताका कर्मचारीले शिक्षा लिई अघि बढन सके कार्यक्षमता र दक्षतामा मात्र बृद्धि नभई सेवाग्राहीलाई सहज सेवा र सुशासन कायम गर्न समेत मदत पुर्‍याउने विश्वास व्यक्त गरे ।

कर्मचारी मिलन केन्द्रका अध्यक्ष मनोज यादवले सेवानिवृत कर्मचारी राष्ट्रको सम्पती भएको भन्दै उनीहरुको संरक्षण तथा राष्ट्रको नीति निर्माणमा सहभागिता गराउनु पर्नेमा जोड दिए ।

पूर्वकर्मचारी सेवा परिषद नेपाल सप्तरीका अध्यक्ष चन्द्रदेव मेहताको अध्यक्षतामा आयोजित वार्षिक साधारण सभामा नेपाल पत्रकार महासंघका केन्द्रिय परिषद सदस्य मनोज कुमार माझी, सेवानिवृत पूवकर्मचारी सियालाल यादव, देवकान्त झा, सुगम्बर यादव, ज्येष्ठ नागरिक संघ सप्तरीका अध्यक्ष रामनरेश सिंह, डा.अनिल कुमार यादव लगायतले पनि आ-आफ्नो धारणा राखेका थिए ।

हितनारायण लाल दासद्वारा संचालित वार्षिक साभारणसभा कार्यक्रममा परिषदका महासचिव रामानन्द चौधरीले वार्षिक तथा कोषाध्यक्ष जगदिश मेहताले आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए ।

जेनजी सहिद परिवार कल्याणकारी समाजलाई अनुदान उपलब्ध गराइने

काठमाडौँ, २१ पुस (रासस) ।

सरकारले जेनजी सहिद परिवार कल्याणकारी समाजलाई अनुदान उपलब्ध गराउने भएको छ ।

सोमबार बसेको मन्त्रिपरिषद्को बैठकले जेनजी सहिद परिवारका लागि कल्याणकारी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न समाजलाई अनुदान उपलब्ध गराउने निर्णय गरेको सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री एवं सरकारका प्रवक्ता जगदीश खरेलले जानकारी दिनुभयो ।

बैठकले नेपाल सरकार र इजरायल सरकारबीच हुने श्रम सम्झौता स्वीकृत गर्ने निर्णय गरेको छ । बैठकले नेपाल सरकार र ओमान सरकारबीच हुने समझदारीपत्र समेत स्वीकृत गर्ने निर्णय गरेको छ । बैठकले पेट्रोलमा इथानोल मिश्रण गरी प्रयोगमा ल्याउनेसम्बन्धी आदेश-२०८२, स्वीकृत गर्ने निर्णय गरेको छ । मन्त्रिपरिषद्ले वन तेस्रो संशोधन नियमावली २०८२, स्वीकृत गरेको छ ।

सरकारले राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागको अतिरिक्त मुख्य अनुसन्धान निर्देशकमा ओमबहादुर खड्कालाई बढुवा गरेको छ । मन्त्रिपरिषद् बैठकले नेपाल लेखा परीक्षण सेवा समूहीकरणतर्फ उपमहालेखापरीक्षकमा घनश्याम पराजुलीलाई बढुवा गरेको छ । यस्तै समस्याग्रस्त सहकारी संस्थाको सम्पति व्यवस्थापन तथा दायित्व भुक्तानी सम्बन्धी कार्य गर्ने व्यवस्थापन समितिको सदस्यमा कुलप्रसाद न्यौपानेलाई मनोनयन गर्ने बैठकले निर्णय गरेको छ ।

मधेस शिक्षा क्षेत्रमा पछि परेकामा मन्त्री चिन्तित

दैनिक समाचारदाता
जनकपुरधाम, २१ पुस ।

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री डा महावीर पुनले मधेस प्रदेश शिक्षाको क्षेत्रमा पछि परेकामा चिन्ता व्यक्त गरेका छन् ।

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको आयोजना तथा मधेस प्रदेशको शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालयको समन्वयमा आइतबार जनकपुरमा आयोजित साक्षरता प्रदेश घोषणा अभियान तयारी सम्बन्धी कार्यक्रमको उद्घाटन गर्दै मन्त्री पुनले सो चिन्ता व्यक्त गरेका हुन् ।

मधेस प्रदेश विगतमा शिक्षाको क्षेत्रमा अगाडि भए पनि वर्तमान अवस्थामा कमजोर हुनु दुःखको विषय भएको उनले जिकिर गरे । मधेस प्रदेश आर्थिक, सामाजिक तथा राजनीतिक क्षेत्रमा अगाडि भए पनि शिक्षाको क्षेत्रमा कसरी तथा किन पछि परेको हो त्यो अध्ययनको विषय भएको उल्लेख गर्दै मन्त्री पुनले शिक्षा क्षेत्रको दिगो तथा प्रभावकारी विकासका लागि तीनै तहका सरकारले योजनाबद्ध तरिकाले कार्य गर्नुपर्नेमा जोड दिए ।

सो अवसरमा मधेस प्रदेशका शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्री रानी शर्मा तिवारीले मधेस प्रदेशको शिक्षाको अवस्था सबै प्रदेश भन्दा कमजोर भएको उल्लेख गर्दै प्रदेश सरकार शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि योजनावद्धरूपमा अगाडि बढेको छ जानकारी दिए ।

ट्रकको ठक्करबाट ...

ठाकुरको शव परीक्षणका लागि प्रादेशिक अस्पताल जलेश्वर लगिएको छ भने ट्रक चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएर घटनाबारे अनुसन्धान अगाडि बढाएको प्रहरी नायब उपरीक्षक भट्टले बताए ।

वीरगञ्जको विभिन्न...

आदेशअनुसार निषेधाज्ञा अवधिभर तोकिएका क्षेत्रमा कुनै पनि किसिमको भेला, सभा, जुलुस तथा प्रदर्शन गर्न पाइने छैन ।

प्रशासनले तोकिएको सिमानाभित्र आदेशको उल्लङ्घन गर्ने जो-कोहीलाई नियन्त्रणमा लिई कानुन बमोजिम कडा कारबाही गरिने चेतावनी समेत दिएको छ ।

ठगीबाट सचेत रहन बेलायतस्थित नेपाली दूतावासको आग्रह

बेलायत, २१ पुस (रासस) ।

बेलायतमा 'वर्क परमिट' दिलाइदिने बहानामा ठगीका घटना बढेको भन्दै सचेत रहन लण्डनस्थित नेपाली दूतावासले आग्रह गरेको छ ।

दूतावासले एक विज्ञप्ति जारी गर्दै कामका लागि प्रायोजक खोजिदिने बहानामा नेपालीहरु ठगीमा परेका गुनासो बढेकाले ठगीबाट बच्न आग्रह गरेको हो । ठगीमा परेको गुनासो गर्नेहरुमा नेपालबाट बेलायत आउन चाहनेहरुको सङ्ख्या धेरै रहेको दुतावासले जनाएको छ ।

कतिपय बेलायतमै रहेका तर कामको खोजी गरिरहेका नेपालीसमेत ठगीमा परेको गुनासो बढिरहेको दूतावासले जनाएको छ । "ठगी गर्नेहरु कतिपय नेपालीमूलका व्यक्तिहरु नै रहेको बुझिएको छभने चिनेजानेकै नेपालीहरुमार्फत तेश्रो मुलुकका व्यक्तिहरुसँगको सम्पर्कमा पुगी ठगीमा परेकाहरुको गुनासो पनि आएको छ", विज्ञप्तिमा उल्लेख छ ।

यस्ता अपराधहरु नेपाल र बेलायत दुवै मुलुकमा दण्डनीय हुने हुनाले समस्या परेको खण्डमा नेपालका अनुसन्धान गर्ने निकायहरु तथा बेलायतमा रहेका स्थानीय प्रहरी एवं नेशनल एण्टी फ्रड नेटवर्क (एक्सन फ्रड) मा उजुरी गर्न समेत दूतावासको सुझाव छ ।

बेलायतका लागि कार्यवाहक नेपाली राजदूत विपिन दुवाडीले प्रमाणसहित आउने पीडितको न्यायको लागि सहजीकरण गर्न दूतावास तयार रहेको बताउनुभयो । समस्यामा परेका नेपालीलाई दूतावासको इमेल वा +४४-७४०४९३९२७४ मा सम्पर्क गर्न दूतावासले आग्रह गरेको छ ।

पूर्वप्रधानमन्त्री ओलीमाथि लगाइएको स्थान हद फुकुवा'

काठमाडौँ, २१ पुस (रासस) ।

पूर्वप्रधानमन्त्री तथा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले) का अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीमाथि लगाइएको स्थान हद फुकुवा गरिएको छ । गत भदौ २३ र २४ गतेको घटनासम्बन्धी छानविन गर्न गठित जाँजबुझ आयोगले पूर्वप्रधानमन्त्री ओलीमाथि लगाइएको विदेश भ्रमणमा रोक लगाउने र स्वीकृतबेगर काठमाडौँ उपत्यका छाडन नपाउने व्यवस्था हटाएको हो ।

आयोगको सोमबार बसेको बैठकले सो निर्णय गरेको हो । आयोगका सदस्य एवं प्रवक्ता विज्ञानराज शर्माले उक्त घटनाका सम्बन्धमा प्रधानमन्त्रीको हैसियतले उहाँले गरेका काम कारबाही सम्बन्धमा सोधपुछ गर्ने काम सम्पन्न भएकाले स्थान हद फुकुवा गरिएको जानकारी दिनुभयो ।

"भदौ २३ र २४ गतेका घटनाहरूको छानबिन तथा जाँचबुझको सिलसिलामा अनुसन्धानको दायरामा रहेका तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई विदेश भ्रमणमा रोक लगाउने र आयोगको स्वीकृति बेगर काठमाडौँ उपत्यका छाड्न नपाउने व्यवस्था गर्न असोज १२ गतेको बैठकबाट निर्णय गरिएको थियो", आयोगको निर्णयमा भनिएको छ, "ती घटनाका सम्बन्धमा प्रधानमन्त्रीको हैसियतले उहाँले गरेका काम कारबाही सम्बन्धमा यस आयोगबाट उहाँसँग सोधपुछलगायत बुझ्ने कार्य सम्पन्न भइसकेकाले उहाँको विदेश भ्रमण र उपत्यका छाड्न नपाउने निर्णयको औचित्य समाप्त भएकाले फुकुवा गरिएको छ ।"

आयोगको टोलीले बयान लिने क्रममा आइतबार गुण्डुस्थित अध्यक्ष ओलीको निवासमा पुगेको थियो । आयोगको टोलीलाई अध्यक्ष ओलीले लिखित बयान बुझाउनुभएको थियो ।

यसअघि, आयोगले तत्कालीन गृहमन्त्री रमेश लेखकसँग बयान लिइसकेको छ । प्रवक्ता शर्माका अनुसार चार सुरक्षा निकायका प्रमुखसँग, जिल्ला प्रशासन कार्यालयका प्रमुख लगायतका व्यक्तिसँग बयान लिने काम गरिसकेको छ ।

"बयान लिने काम लगभग सकियो, आयोगले तीव्ररूपमा काम गरिरहेको छ", प्रवक्ता शर्माले भन्नुभयो, "जेनजी आन्दोलनमा प्रत्यक्ष सरोकार भएका र अन्य सम्बन्धित व्यक्तिहरूसँग भेटेर विवरण लिने काम भएको छ ।"

आयोगको कार्यदेशअनुसार तीन महिनाको अवधि सकिएपछि एक महिनाका लागि थप गरिएको छ ।

यस वर्ष योग दिवसका कार्यक्रम सप्ताहव्यापी हुने

काठमाडौँ, २१ पुस ।

यस वर्षको राष्ट्रिय योग दिवस 'स्वास्थ समाज, समृद्ध नेपाल र विश्व शान्तिका लागि योग' भन्ने मूल आदर्श वाक्यका साथ मनाइँदैछ । नेपालमा हरेक वर्ष माघ १ गतेलाई राष्ट्रिय योग दिवसका रूपमा मनाइँदै आएको छ ।

शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयका सचिवको अध्यक्षतमा बसेको मूल समारोह उपसमितिको बैठकबाट यस वर्ष सप्ताहव्यापी रूपमा योग दिवसका कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ प्रचारप्रसार गर्ने निर्णय भएको छ ।

ऋषि महर्षिको तपोवन मानिएको नेपाल योग साधनाको उद्गम थलोका रूपमा मानिएको छ । दैनिक योगभ्यासले मानिसलाई अनुशासित, नैतिकवान् मात्र नभई स्वस्थ तथा शरीर फुर्तिलो र जाँगरिलो बनाउने विश्वास गरिन्छ ।

हरहर महादेव जय श्रीराम ॐ नमः शिवाय

यही मिति २०८२ माघ १ गते माघे मकर संक्रान्तिको पावन अवसरमा राजविराज नगरपालिका वडा नं.-७ स्थित प्राचिन महादेव श्री हरिनन्देश्वर महादेव मन्दिर प्राङ्गणमा भण्डारा''को आयोजना गरिने भएकोले सम्पूर्ण जिल्लाबासी, साधुसन्त महन्थ एवं भक्तजनहरु लाई यस सुखद घडीमा भण्डारामा सहभागी भई प्रसाद ग्रहण गरि गराई दिनु हुन सादर आमन्त्रण गरिन्छ ।

स्थानः
प्राचिन महादेव श्री हरिनन्देश्वर महादेव मन्दिर प्राङ्गण
राजविराज नगरपालिका -७

समय : २०८२/१०/०१ गते बिहीबार ११ बजे देखि ७:०० बजे सम्म

प्रकाशक : नवीनकुमार गुप्ता (९८५२८२०५८४, ९८०३२८३११५), **सम्पादक** : अनिलकुमार अनल (९८४२८३४९१७), **सहसम्पादक** : दीपककुमार गुप्ता (९८४१५१३२९९), **लेआउट** : संजय शंखर,
मुद्रण : न्यू नवीन प्रेस, राजविराज, फोन : ०३१-५३०७६८ (कार्यालय), **इमेल** : *rajbirajdainik@gmail.com*, **वेबसाइट** : *rajbirajdainik.com.np*